

1980
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas NO: 1980/36

Karar NO: 1980/106

1980 - ASKERİ MAHKEME İŞLERİ BÜYÜKBAŞKANLIĞI

suç değilse veya askeri bir suça da bağlı bulunmuyorsa askerlikle ilişkisinin kesilmesinde davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği Hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Hilmi Ayran

O L A Y : 119. Seyyar Jandarma Alayı Birinci Tabur karargah bölümünde er olan sanığın, diğer asker arkadaşları ile 17.2.1974 gecesi, taburun kademe odasında oturdukları, buradan en son/ ayrıldığı, yanmakta olan sobanın söndürülmediği, sobadan çıkan yangından kademe odasında bulunan tamir el kitabı, motor parça kataloğu gibi eşyaların yanması nedeniyle hazine zararı doğduğu, bu olaydan ötürü Diyarbakır 7. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca 20.11.1974 günlü iddianamede, Bölük Komutanlığı'nın şifahi emrine göre yanan sobanın odayı en son tereden tarafından söndürülmesi gerektiği belirtilerek sanık hakkında emre itaatsizlik suçundan Askeri Ceza Yasası'nın 87/1. ve 353 sayılı Yasa'nın 16. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle Askeri Mahkemeye kamu davası açılmıştır.

Diyarbakır 7. Kolordu Askeri Mahkemesi, 1. Haziran. 1976 gününde, 18-321 sayılı ile : Sanığın, Askeri Ceza Yasası'nın 87/1 ve Türk Ceza Yasası'nın 59. maddesi gereğince mahkumiyetine ve hazine zararının kendisinde tahsiline karar vermiştir. Sanık tarafından temyiz edilen bu hüküm, Askeri Yargıtay 3. Dairesinin 12.10.1976 günlü, 296-276 sayılı ilamı ile onanması üzerine, Askeri Yargıtay Başsavcılığı eksik soruşturma ve suçun, Türk Ceza Yasası'nın 383. maddesine gireceği ve terhisli er hakkındaki davanın Askeri Yargılama Usulü Yasası'nın 17. maddesine göre Adli Mahkemelerin görevine girdiği düşüncesiyle yaptığı itiraz, Askeri Yargıtay Daireler Kurulu'nun 25.2.1977 günlü 4-17 sayılı ilamı ile suç vasfının ve failin tesbit edilebilmesi için Başsavcılığın eksik soruşturmaya değinen itirazı kabul edilerek 7. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin sanığın mahkumiyetine dair hükmünü bozmuştur.

Bozma üzerine 7. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 4.8.1977 gününde 545-299 sayılı ile " Sanığa yüklenen eylemin yangına sebebiyetten ibaret olmasına, bunun Türk Ceza Kanunu'nun 383/1. maddesinde yazılı suçu teşkil etmesine, bu suçun Askeri bir suç olmadığı gibi Askeri bir suça da bağlı bulunmamasına ve sanığın terhisli olmasına

göre 353 sayılı Kanun'un 19 ve 17. maddeleri uyarınca mahkemenin görevsizliğine " karar vermiştir.

Şırnak Asliye Ceza Mahkemesi,13.12.1979 gününde 1977/41 Esas,1979/66 sayı ile 4 Sanığın Asker kişi olduğu,askeri mahalde askerlik hizmeti ile ilgili suç işlediği 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesine göre davada Askeri Mahkeme'nin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece,Diyarbakır 7.Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi ile Şırnak Asliye Ceza Mahkemesi'nin,tarafları,konusu ve sebebi aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında,2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Başkan Ahmet H.Boyacıoğlu,Üye Fethi Özdural,İsmail Oğuz,Hakkı Müderrisoğlu,Şeref Tolungüç,Servet Tüzün ve İsmet Onur'un katıldığı 24.3.1980 günlü oturumda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan;oturuma,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çaniöglü ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Mahkemeler,kamu davasının açıldığı iddianamedeki suç olarak gösterilen fiillerle bağlı olup,tavsif ve uygulanması istenilen yasa maddesi ile bağlı değildir. Askeri Savcılığın 20.11.1974 günlü iddianamesinde,sanığa suç olarak yüklenen eylem,emir ve nizamlara uymamak suretiyle yangına sebebiyet verme şeklinde anlatılmasına,7.Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi,4.8.1977 günlü 545-229 sayılı kararında suçun,Türk Ceza Yasası'nın 383/1. maddesinde yazılı suçu teşkil ettiğini belirtmesine ,bu şekilde tavsif edilen suçun askeri bir suç olmadığı gibi,askeri bir suçta da bağlı bulunmamasına,sanığın terhis olmakla askerlikle ilişkisi kesilmesine,353 sayılı Yasa'nın 17. maddesi hükmüne göre,davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle Şırnak Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir. ./.

Esas NO: 1980/36

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle, Sırnak Asliye Ceza Mahkemesi'nin 13.12.1979 günlü, 1977/41 Esas, 1979/66 Karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 24.3.1980 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

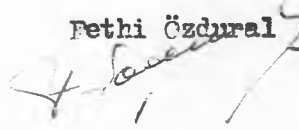
Paşkan

Ahmet H. Boyacıoğlu



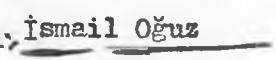
Üye

Pethi Özduvalı



Üye

İsmail Oğuz



Üye

Hakkı Müderrisoğlu



Üye

Şeref Tolungüç



Üye

Servet Tüzün



Üye

İsmet Onur



s/k